



ZESZYT NAUKOWY WSG W BYDGOSZCZY
TOM 9 (2010)
NUMER 2
SERIA: EKONOMIA

DANUTA DZIAWGO
ŁUKASZ STABRYŁA

Finanse Polskich Sił Zbrojnych w odbiorze społecznym – przyczynek do dyskusji

Abstrakt: Siły zbrojne stanowią niewątpliwie istotną część mechanizmu funkcjonowania państwa nie tylko w czasie wojny, ale również w czasie pokoju. Utrzymanie obronności państwa jednak kosztuje. Stąd też w opracowaniu zaprezentowano dane dotyczące wydatków Polski na obronność w ujęciu makroekonomicznym, a także zaprezentowano opinie na temat finansowania polskiej armii dwóch grup: żołnierzy oraz przeciętnych obywateli, nie związanych zawodowo z wojskiem.

Słowa kluczowe: finanse, inwestycje, siły zbrojne.

Abstract: Armed Forces undoubtedly constitute a significant part of the state mechanism, important not only during the war but also in peace time. But state defence requires significant financial resources. Hence, this paper presents the macroeconomic analysis of defence spending in Poland. Moreover, it focuses on the assessment of the level and structure of military expenditures based on the comparative empirical survey conducted among soldiers and civilian inhabitants of Bydgoszcz. The gathered empirical data enable to draw the conclusion that current investment expenditures of Polish Armed Forces are at the minimum level, while the bulk of financial resources is spent on personnel expenditures. Moreover the financial crisis resulted in freezing the level of investment expenditures.

Keywords: finance, investment, military forces.

EMILIA FLADROWSKA
GRAŻYNA MAZURKIEWICZ

Zakres wdrożenia instrumentów controllingu w firmie produkcyjno-handlowej Barbara-Luijckx Sp. ZO.O. w Inowrocławiu (case study)

Abstrakt: Definiowanie controllingu (rachunkowości zarządczej). Wyszczególnienie instrumentów controllingu. Prezentacja przykładowych raportów i ich wykorzystania w zarządzaniu konkretną jednostką. Efekty wdrożenia controllingu.

Słowa kluczowe: controlling, rachunkowość zarządcza, instrumenty controllingu (rachunkowości zarządczej), controller, controlling nieinstytucjonalny i instytucjonalny, controlling operatywny i strategiczny, budżetowanie kroczące, budżetowanie przyrostowe.

Abstract: The aim of this article is to analyse terms 'controlling' and 'management accounting' as well as to identify the scope of controlling techniques implementation in Firma Produkcyjno-Handlów a Barbara - Luijckx Sp. z o.o., Inowrocław. The article defines controlling and management accounting. It enumerates controlling techniques, tools and it presents typical reports used in the studied company. Finally the article discusses the effects of controlling implementation in the company.

Keywords: controlling, management accounting, techniques of controlling and management accounting, controller, institutional controlling, non-institutional controlling, operating controlling, strategic controlling, continuous budgeting, incremental budgeting.

KATARZYNA GŁUCH

Zarządzanie budżetami domowymi w warunkach kryzysu finansowego na przykładzie gospodarstw domowych z województwa kujawsko-pomorskiego

Abstrakt Wyniki przeprowadzonego badania pokazują, że kryzys finansowy miał wpływ na polską gospodarkę, a tym samym na zarządzanie budżetami domowymi gospodarstw domowych z województwa kujawsko-pomorskiego. Odbiciem tej sytuacji jest fakt, że większość badanych zadeklarowała, iż z powodu kryzysu zmniejszyły się ich comiesięczne wydatki. Będąc pod presją ekonomiczną wywołaną obniżką płac, konsumenci zrezygnowali z zakupu luksusowych towarów, natomiast zakupy towarów codziennego użytku poprzedzili dokładnym rozpoznaniem rynku i poszukiwaniem jak najniższej ceny. W trudnych warunkach społeczno-gospodarczych, w sytuacji kryzysu i rozchwianego rynku, gospodarstwa domowe przystosowały swoją działalność do tych szczególnych uwarunkowań. Przystosowania te i zmiany widoczne były we wszystkich przejawach działalności gospodarstw domowych: wielkości i strukturze wydatków, strukturze spożycia różnych towarów, organizacji życia codziennego, stopniu korzystania z usług.

Słowa kluczowe: budżet domowy, zarządzanie finansami, kryzys finansowy

Abstract: The results of the study prove that the financial crisis had an impact on the Polish economy, and thus it influenced the household budgets management in Kujawsko-Pomorskie Voivodeship. The majority of the respondents taking part in the empirical survey declared that, in consequence of the crisis, they had decreased the level of their monthly expenses. Being forced by the reduction in wages, consumers gave up acquiring luxury goods. At the same time their decisions to buy basic necessities were preceded by the detailed market analysis and the search for the lowest prices. Under difficult socioeconomic circumstances, facing the financial crisis and the turbulent market, the examined households adapted their spending and consumer decisions to these challenging conditions. The adjustments and changes mentioned above manifested in all aspects of households spending: the size and the structure of expenditure, structure of goods' consumption, the organization of everyday life, the share of services in their budgets.



Keywords: household, budget, finance, management, income. financial crisis.

MARIA JANKOWSKA

Procesy dostosowawcze polskiego prawa rachunkowego do rozwiązań międzynarodowych

Abstrakt Artykuł prezentuje zmiany prawa rachunkowego zachodzące w Polsce w latach od 1945 r. do chwili obecnej, ze szczególnym uwzględnieniem zmian mających miejsce w okresie transformacji ustroju społeczno-gospodarczego.

Słowa kluczowe: prawo rachunkowe, prawo bilansowe.

Abstract Summing up, one can notice that Poland has made a significant change in its public and economic system within the last 13 years but also adjusted its legal system to the international solutions by the harmonization of the national accounting provisions to the directives of the European Union and the International Accounting Standards, referring to accounting. As a result of the introduced changes, the accounting of 2008 is different, to a large extent, when compared to that of the 1990s. Despite many changes aimed at its upgrading and the adjustment of its solutions to the international ones, it is still linked to the continental model in which the role of banks is dominating as a basic source of financing for the business run, and it is still characterised by strong legal regulations.

Keywords: accountancy, reporting financial.

ANDRZEJ LIS

Proces restrukturyzacji przedsiębiorstwa

Abstrakt W artykule dokonano analizy modelu przebiegu restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Scharakteryzowano poszczególne etapy tego procesu: identyfikację potrzeby zmian restrukturyzacyjnych i analizę strategiczną, opracowanie programu restrukturyzacji oraz jego wdrażanie.

Słowa kluczowe: restrukturyzacja przedsiębiorstwa, zasady restrukturyzacji, proces restrukturyzacji, program restrukturyzacji.

Abstract Contemporary, the increasing complexity and turbulence of the environment determine the need for the restructuring of numerous companies. Restructuring, which is considered as a radical and multidimensional change within company's products and market relations, business portfolio, internal organisation, and financial/ownership structure, requires a planned and systematic approach, what is typical of a process. The aim of this article is to analyse the corporate restructuring process and to describe its stages. The article is based mainly on theoretical studies. However some experience, gained by the author while conducting the research on defence sector restructuring in Poland, contributed indirectly to the findings within the article.

Keywords: corporate restructuring, rules of corporate restructuring, restructuring process, restructuring programme.

R STĘŻEWSKI

Budżet zadaniowy w Polsce. Doświadczenia. Wnioski na przyszłość

Abstrakt W opracowaniu przedstawiono przebieg wdrażania budżetu zadaniowego Polsce w ostatnich czterech latach (2007-2010), Skoncentrowano się na omówieniu struktury budżetu zadaniowego, metodologii opracowania budżetu i sprawozdawczości. Przybliżono problemy wynikające z określania celów i mierników. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż doskonalenia wymaga proces tworzenia budżetu i system gromadzenia danych. Reforma systemu rachunkowości budżetowej jest niezbędna dla wykazania, że budżet zadaniowy stanowi efektywne narzędzie zarządzania finansami publicznymi.

Słowa kluczowe: budżet zadaniowy, zarządzanie środkami publicznymi, wydajność i efektywność w sektorze publicznym, miernik.

Abstract This paper concentrates on attempts by Poland to introduce performance budget over the past four years (1997-2010). It looks at the budget structure, methodology of performance-based budget and performance reporting. The article identifies the limitations of current approaches and appoints future challenges. Main attention is given to assessment of performance measures and reporting that were imperfect. The analysis suggests that it was difficult to set clear objectives and establish good systems of data collection. Budget accounting reform is needed to prove that the performance-based budget is an effective tool of financial management.

Keywords: performance-based budget, public finance management, efficiency and effectiveness in public sector, performance measures

PIOTR SZYMAŃSKI
ADAM MROCZKOWSKI

Konstrukcja przedziałów ufności dla VaR z wykorzystaniem metody bootstrap

Abstrakt Metoda bootstrap jest jedną z metod wnioskowania statystycznego. Pojawiła się ona wraz z rozwojem technik komputerowych i znakomicie sprawdza się tam, gdzie zawodzi klasyczne podejście, np. z powodu posiadania zbyt małej próby. Z kolei wartość zagrożona (Value at Risk) jest miarą ryzyka m.in. rynkowego, kredytowego czy operacyjnego. Celem pracy jest porównanie wybranych metod konstrukcji przedziałów ufności dla wartości zagrożonej z wykorzystaną w tym celu metodą bootstrap.

Słowa kluczowe: bootstrap, value at risk, symulacja historyczna, aproksymacja historyczna.

Abstract The bootstrap is one of the methods of statistical inference. It has appeared with the development of computer technology. The method is particularly applicative in cases, where the classical approach fails, for instance because of having too small sample. The Value at Risk (VaR) is a measure of inter alia, market, credit and operational risk. This article aims to compare the selected methods constructioning of confidence intervals for the VaR with bootstrap method.

Keywords: bootstrap, value at risk, historical simulation, approximation historical.

MONIKA TOMASZEWSKA

Tramping jako nowe wyzwanie na rynku usług turystycznych (uwarunkowania organizacyjno-prawne)

Abstrakt Celem niniejszego opracowania jest pobudzenie do dyskusji na temat niezwykle ważny, a dotyczący prawnych i organizacyjnych uwarunkowań turystyki trampingowej. Wskazanie na ten daleko istotny, a wciąż niedoceniany segment rynku usług turystycznych skłania do próby znalezienia odpowiedzi na szereg nurtujących pytań: czym jest tramping i jakie są cechy go definiujące, czy można mówić o trampingu jedynie w kontekście nowych form turystyki, czy jest to już pewne zjawisko społeczne? Artykuł nie przynosi jednoznacznej odpowiedzi na wszystkie pytania, ale jedynie sygnalizuje istniejące problemy, gdyż przyjętym zamierzeniem nie jest kompleksowe opracowanie problematyki, lecz wskazanie na złożony charakter tej formy podróżowania. W opracowaniu wskazano na rodzaje i podstawowe założenia współczesnego trampingu jako alternatywnego sposobu podróżowania na wciąż rozwijającym się i poszukującym nowych „kierunków destynacji” rynku usług turystycznych. W pracy próbowano odszukać argumenty dla tezy, że tramping jest zjawiskiem wielowymiarowym i złożonym. Jednocześnie przybliżono kryteria odróżniające tramping od innych form turystyki. Sformułowano także postulaty *de lege ferenda* w zakresie potrzeby nowelizacji przepisów ustawy o usługach turystycznych, poprzez uwzględnienie specyfiki trampingu. Ważne jest także, aby w dyskusji nad istotą i znaczeniem turystyki trampingowej obecna była perspektywa prawna, w ramach której to zjawisko jest analizowane i oceniane. Niezależnie od jego socjologicznej, geograficznej oceny siła i kierunki turystyki trampingowej są wyznaczone z jednej strony przez jej potencjał rynkowy, a z drugiej przez jakość prawnych regulacji.

Słowa kluczowe: tramping, impreza turystyczna, cena. pilot wycieczki.

Abstract The aim of this paper is to stimulate discussion on the legal and organizational conditions of backpacking tourism. Highlighting this important but still underestimated segment of travel services, it induces searching the answer to the following questions: what is backpacking?, what are its characteristics? whether backpacking should be still considered as a new form of tourism or already as a certain social phenomenon? As the aim of this paper is to point out the existing problems and to start the discussion, it does not claim the right to provide a complete and comprehensive explanation. Therefore, this paper does



not provide unequivocal answers to all above questions but it indicates the existing problems. The study identifies the types and the basic assumptions of contemporary backpacking considered as an alternative means of traveling, present in the still evolving and seeking new destinations market of tourist services. The study tries to confirm the thesis that tramping is a multidimensional and complex phenomenon. At the same time the article identifies the criteria distinguishing backpacking from other forms of tourism. It postulates the review and amendment of the tourism services act in order to adjust it to the specific features of backpacking. Moreover, it is important to include the legal perspective to the discussion on the nature and importance of backpacking tourism.

Keywords: backpacking, cost, pilot, tourism tour.